

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ І ЗАВДАНЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Метою сталого розвитку України є припинення деградації природних екосистем і забезпечення високого рівня та якості життя нинішнього і майбутніх поколінь жителів України на основі впровадження нової моделі економіки на засадах збалансованого природокористування. Для управління процесом переходу до сталого розвитку та оцінки ефективності використовуваних засобів встановлюють певні цільові орієнтири. До основних цільових орієнтирів можна віднести: якість соціального розвитку суспільства в межах певної території (забезпечення житлом, розвинена інфраструктура і т.д.); якість навколишнього природного середовища (збалансоване використання і відтворення природних ресурсів, зменшення антропогенного впливу на природні екосистеми і т.д.); показники еколого-економічної ефективності виробництва і споживання (зменшення викидів та скидів у технологічних процесах, впровадження безвідходного виробництва і т.д.); якість життя населення (показники народжуваності та смертності, демографічна ситуація і т.д.). З урахуванням цих орієнтирів основними завданнями України щодо переходу до сталого розвитку є:

- раціональне використання ресурсів;
- збалансований розвиток економіки в межах екологічного простору держави;
- забезпечення високої якості стану навколишнього природного середовища;
- суттєве послаблення наслідків Чорнобильської аварії;
- досягнення демографічної стабільності;
- сприяння становленню громадянського суспільства.

Тобто, Україна може забезпечити сталий розвиток винятково шляхом ефективного використання усіх видів ресурсів, структурно-технологічної реструктуризації виробництва, використання творчого потенціалу всіх членів суспільства для розвитку і процвітання держави.

При виконанні завдань щодо переходу країни до сталого розвитку необхідно враховувати відповідні принципи сталого розвитку. По перше, універсальним принципом можна вважати тезу Римського клубу «Думай глобально, дій локально». Цей принцип несе в собі глибоку суть того, що будь-яка дія суспільства неминуче веде до реакції оточуючої її системи. Це означає, що необдумані дії можуть привести до катастрофічних наслідків. По-друге, головним принципом сталого розвитку є справедливе задоволення потреб нинішнього і майбутніх поколінь у сферах розвитку і навколишнього середовища, що сформульований у самому визначенні поняття сталого розвитку.

Проаналізував особливості розвитку України з врахуванням екологічного компонента нарівні з економічним і соціальним, а також те, що впровадження сталого розвитку має здійснюватись на різних рівнях управління можна сформулювати наступні принципи сталого розвитку:

- поєднання розвитку суспільства зі збереженням довкілля;
- інтеграція економічної, соціальної та екологічної складових розвитку;
- підтримання цілісності екосистем;
- забезпечення соціальної справедливості;
- запобігання економічним, соціальним та екологічним негараздам;
- збалансоване виробництво і споживання;
- збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;
- забезпечення прозорості та підзвітності державного управління;
- корпоративна соціальна відповідальність;
- участь громадськості у формуванні та реалізації політики сталого розвитку;
- збереження культурного різноманіття і традицій українського та інших народів, що живуть в Україні;
- захист і збереження культурної та історичної спадщини народу України.

Для виконання цих принципів необхідна гармонізація ставлення суспільства до природи, а також консолідації українського суспільства, усвідомлення громадянами і керівництвом держави своєї єдності, чіткого визначення національних стратегічних інтересів країни та реалізації політики сталого розвитку щодо їх практичного забезпечення. Отже, головним чинником, який необхідно враховувати при виконанні завдань і принципів щодо досягнення сталого розвитку є адекватне врахування довгострокових тенденцій розвитку системи природа-суспільство-людина та особливостей розвитку країни.